

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI

Nr. 10 (220)

6. märtsil 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
 poolaastas . . . . . „ 500.—
 veerandaastas . . . . . „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas . . . . . Mk. 800.—
 poolaastas . . . . . „ 400.—
 veerandaastas . . . . . „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 129—123. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

1/4 lehek.	Mk. 400.—	1/4 lehek.	Mk. 1000.—
1/2 „	2000.—	1/8 „	500.—
1/3 „	1350.—	1/16 „	250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75% o, tekstis 10% o kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Administratiiv-asutuste mitteseaduspärastest otsustest. 2) A. Liit, Tähtsamate kuritegude jälgimine. 3) Dr. jur. Palitzsch, Kriminaal-muuseumide sisseadmimine ja nende tähtsus politseinikkude koolitamisel. 4) Pidude ja koosolekute registreerimisest 5) Kehakasvatus New-Yorgi politseikoolis. 6) Ametlik osa. 7) Küsimused ja kostmised. 8) Kuulutused.

Administratiiv-asutuste mitteseaduspärastest otsustest.

Eugen Maddison.

Artiklis „Kas administratiiv asutusel või võimul on õigus muuta tema poolt tehtud mitteseaduspärast toimingut“ (v. „Eesti Politseileht“ nr. 46 l. a.) jõudsin otsusele, et „administratiiv-võim on õigustatud oma otsust muutma, kui see otsus on tühi- ne,“ kuna „teisi mitteseaduspäraseid otsusi võib ta muuta, kui huvitatud isikule ei võinud teada olla temakasuksteh- tud otsuse mitteseaduspära- sus.“

Samas artiklis tähendasin muu seas, et ka riigikohtul oli juhus tähendatud küsi- muses oma seisukohta võtta (Agapov'i ja Tshumikov'i asjus). Et tol ajal ei olnud veel teada riigikohtu otsuse motiivid, siis puudus mul võimalus ka nendega arves-

tada. Nüüd, kus nad avaldatud, tahaksin veel kord sama küsimuse juures peatuda. Riigikohtu kaalutlused oleksid järgmised: „Kub. As. Sead. (V. S. K. II k.) § 174 kee- lab ametasutustele ära peale seaduses täpselt äranäidatud iuhumisi omi otsusi ümber otsustada ja tühistada, nimelt võib see sündida; kui otsus ei ole veel kuu- lutatud või ei ole ta alla kirjutatud. Adm. k. k. § 25 on aga ette nähtud, et amet- asutus võib ka omi otsusi ja korraldusi muuta ja tühistada, ja siis langeb admini- stratiiv-kaebuse alus ära, ja kohus lõ- petab asja.“

Administratiiv-kohtu korra § 25 sisust võib järeldada, et otsus, millega admini- stratiiv-asutus kaevatud otsuse muudab või tühistab ja mille järeldusel kaebuse alus ära langeb ja asi lõpetamisele kuulub, võib ainult niisugune olla, millega rahul-

datakse kaebaja nõudmine. Kuid maksev seadus ei näe ette seda, et administratiiv-asutused võiks omi otsusi, millega kodanikkude nõudmised olid rahuldatud ja mis asjaosalistele teada antud, tagantjärele jälle muuta nende kahjuks, vaid V. S. K. II k. § 174, nagu eelpool tähendatud, keelab just tehtud otsusi ametasutustel muuta, välja arvatud need juhtumised, mis seaduses täpselt ära näidatud."

Neid motiive lähemalt kaaludes ja vaadeldes, pean avalikult tunnustama, et isiklikult ikkagi oma endise otsuse juure jään. Nagu eelpooltoodust näha, on otsuse tegemise juures riigikohtule mõõduandvateks olnud Üldkub. As. Sead. § 174 ja Administratiiv-kohtu korra („Riigi Teataja“ nr. 10 — 1919. a.) § 25. Millest kõneleb Üldkub. As. Sead. § 174? Ta kõneleb, et ametasutustel („присутственнымъ мѣстамъ“) on keelatud, välja arvatud seaduses täpselt ettenähtud juhtumised, omi otsusi („рѣшенія“) ümber otsustada („перевѣривать“), samuti ära muuta („отмѣнять“) neile alluvate või neile võrdsete („имъ равныхъ“) asutuste otsusi („рѣшенія“). Edasi, mida tuleb mõista § 174 mõttes ametasutuse (присутственное мѣсто) all? Selle peale annab vastust Üldk. Asut. Sead. I osa, peat. II. (Общее образованіе губерньскихъ, уѣздныхъ и городскихъ присутственныхъ мѣстъ), ja nimelt, et ametasutuste all § 174 mõttes tuleb mõista kollegiaalset asutust, kus asjade otsustamiseks seaduse poolt isegi ette nähtud teatav kord. Näit. § 24 järgi, koosneb kolleegium (присутствіе) esimehest ja liigetest. Kolleegiumi istumised on korralised ja erakorralised (§ 25). §§ 27 ja 28 näevad ette istungite aja. § 35 järgi võib kolleegiumi liikmeid teataval juhtumistel asja otsustamiseks kõrvaldada. Oleks ülearune siin kõiki küsimust käsitatavaid paragrahve tuua, kuid vaadeldes neid, näeksime, et neis jutt ikkagi ametasutustest, kui kollegiaalsetest asutustest, ja et nendes asutustes maksmpandud asjaajamise ja otsustamise kord võrdub umbes endisele kohtulikule korrale (v. Законъ о судопроизводствѣ гражданскомъ). Kõiki ettetoodut arvesse võttes, selgub, mida õieti väljendavad Üldkub. Asut. Sead. § 174 ja selle märkus — nimelt seda, et tähendatud kollegiaalsete asutuste otsustel olgu sama jõud, mis kohtu otsustelgi. Järjekult, ei saa, minu arvates, kohaldada § 174 ja selle märkuse ettekirjutusi neil juhtumistel, kus ametasutused ei tegutse kollegiaalsete asutus-

tena, vaid ametasutuse näol tegutsevad üksikud ametnikud.

Mis kõneleb aga Administratiiv-kohtu korra § 25, mille peale samuti toetub riigikohus? Tema tekst on järgmine: „Kui administratiiv-kohus ära näeb, et kohtu-alune otsus, määrus, korraldus või tegevus niivõrd tühjaks tunnustatud ehk muudetud on, et seega protesti ehk kaebuse alus ära langeb, siis lõpetab ta asja toimetuse ära.“ Riigikohus leiab, „et otsus, millega administratiiv-asutus kaevatud otsuse muudab või tühistab ja mille järeldusel kaebuse alus ära langeb ja asi lõpetamisele kuulub, võib ainult niisugune olla, millega kaebaja nõudmine rahuldatakse“. Olen sellega täiesti nõus, kui kaevatud otsus oli mitteseaduspärane ja järgmise otsusega mitteseaduspärane ja järgmise otsusega mitteseaduspärane, kuid mitte kaebaja huvides tehtud, kuna aga järgmine otsus, millega kaebaja rahuldatakse, täiesti seadustega vastolus ja selle juures puuduks veel järelvalve asutus või huvitatud isik, kes oleks õigustatud selle viimase otsuse vastu protesteerima või kaebama? Kas jääks siis sarnane otsus jõusse? Minu arvates, peaks sarnasel juhtumisel administratiiv-kohus, asja lõpetades, ühtlasi vastava asutuse tähelpanu pöörama tema poolt tehtud mitteseaduspärase otsuse peale. Administratiiv-asutus teeks sel juhtumisel uue otsuse — ja see, kellesse asi puutub, võiks, kui tal tahtmine, administratiivkohtu korras kaebusega esineda. Kõik sünniks kohtu kontrolli all, kes asja seaduslikkuse seisukohalt harutaks. Vastasel korral — aga kannataksid üld- või riiklised huvid. Kuid milleks on üldse ette nähtud administratiiv-kohtu kord? Minu arvates, selleks, et kaitsta kodanikkude ja teataval määral ka riigi huvisid ametasutuste mitteseaduspärase otsuste, korralduste jne. vastu. Järjekult, on igalühel õigus igal üksikul juhtumisel, kui ta leiab, et tema „õiguslised ehk varanduslised huvid administratiiv - asjus seadusvastaselt on puudutatud“ (Adm. K. K. § 3), kaevata kohtule administratiiv - kohtu korras. Kuid kas sellest ka järgneb, et administratiiv - võimul minu poolt eelpooltähendatud juhtumistel ei oleks õigust oma mitteseaduspäraseid otsusi või korraldusi muuta. Ei sugugi, sest esiteks, selle all ei kannataks põrmugi huvitatud isiku seaduslikud huvid ja, teiseks, on temal võimalus kohtu poole pöörata,

kes siis ka asja lõplikult lahendab. Kui aga see peaks teisiti olema, siis võiks tekkida sarnane olukord, kus kohus kaitseks kodanikkude mitte seaduslike

huvisid administratiiv võimu seaduspärase tegevuse vastu. See aga ei oleks kokkukõlas administratiiv - kohtu korraga.

Tähtsamate kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(21. järg.)

Kas enesetapmine või tapmine? Tapmise jälgimisel kerkib see küsimus õieti kõige sagedamini esile ja seepärast peatume siin pikemalt. Mõõduandvad võivad siin olla:

Kadunu iseloom, meeleolu ja elutingimused. Kas kadunu iseloom ja kalduvused lasevad oletada, et tema võis toime saada enesetapmisega, pealegi käsiloleval kujul; kas tema tegi juba varemalt enesetapmise katseid; kas tema perekonnas on enesetapjaid ehk vaimuhaigeid? Kas temal oli motiiv enesetapmiseks, näit. parandamatu haigus, kompromiteerivad asjaolud, rängalt haavatud autundmus, õnnetu armastus, rasked kaotused, raiskuläänud perekonna elu, võlauskujate jälgimised jne. ? Kas tema avaldas tahet oma elu enesetapmise teel lõpetada, näit. mahajäetud kirjad, kõnelused, ettevalmistused (abinõude muretsemine, korraldused varanduse ja omaste suhtes)? Missuguses meeleolus viibis kadunu vähe aega enne surma,

Mahajäetud kirjade kohta peab selgitama, kas need on tõepoolest kirjutatud kadunu enda käega, sest vastavad kogemused näitavad, et mõnikord enesetapmisi maskeeritakse tapmisteks ja tapmisi — enesetapmisteks.

Tapmisviis ja tapmisabinõud. On tähele pandud, enesetapjad valivad oma kavatsuse teostamiseks meelsamini abinõud, mida nad oma elukutse alalt tunnevad kui vääramatuid ja kiiresti surmatoovaid. Nõnda valivad apteekrid, arstid, keemikud, päevapiltnikud enamasti mürgi, isikud, kes laskeriistadega tege mist teevad — laskeriista jne. Erandid sellest tulevad muidugi ette.

Missugust abinõu tarvitatud, seda otsustatakse laiba vigastuste ja teopaigal leiduvate abinõude ehk nende jäänuste järele. Muidugi peavad vigastused ja leitud abinõud hästi sobima, mida asjatundja läbi kindlaks teha. Näiteks, kui leitakse laiba läheduses revolver, siis peab selgitama, kas see revolver on üldse laskmis-kõlbulik, kas temast on hiljuti lastud ja

kas laiba küljes olev haav on lastud selle revolveriga. Kui laiba käsi hoiab kõvasti kinni revolveri pärast, siis on see enamasti kindlaks enesetapmise tundemärgiks, sest võimata on asetada revolverit surnu pihku nõnda, et sõrmed revolverist kõvasti kinni hakkaksid. Siin peab aga ka arvestama võimalusega, et ohver hoidis revolverit käes enesekaitseks. Laskeriista puudumine laskehaavaga laiba läheduses ei kõrvalda igakord veel enesetapmise võimalust: tarvitatud laskeriista võis omandada, näit., juhuslik möödamineja.

Laiba vigastused. Siin jääb esimene sõna arstile. Kuid, nagu juba varemalt öeldud, ei ole soovitatav, kui jälgija laiba ülevaatuse ja lahkamise vastu sootumaks üksluiseks jääb. Nimetatud toimingutest osavõtmiseks vajab aga jälgija mõnesuguseid kogenenud juhatusi, mida alamal Wilh. Polzeri poolt Grazi ülikooli prof. Dr. J. Kratteri juhatusel kokkuseatud ülevaatest võtame.

Haavade järele ei saa alati tarviliku kindlusega otsustada, missuguse tööriistaga need tekitatud. Seepärast hoiduda ülearu kiire otsustamise eest. Haava kuju oleneb tähtsal määral sellest, kas haava kohal naha all on pehme liha või kont, samuti sellest, kas nahk haava kohal on rohkemal või vähemal määral veniv. Nõndasama ei saa välispidise vaatamise järele otsustada, kas ohver ei ole saanud õnnetuse või kallaletungimise läbi raskeid ja elukardetavaid sisemisi vigastusi, kuigi puuduvad tähelepanuväärilised välised märgid. Vähemalt ei saa välise vaatamise järele sisemiste vigastuste olemasolu eitada. Sagedasti ei sobi tööriist ja sellega sünnitatud haava kuju esimesel võrdlemisel pealtnäha kuidagi kokku; hiljem aga selgub nende põhjusline suhe, kui arvesse võetakse löögiviisi ja lööja ning ohvri asendit (meele tuletada verejäljed üldosast). Nüri riistaga tekitatud haavad võivad mõnikord vähikule paista sarnasena löike- ehk rebimishaavadele; selle vastu eralduvad terava riistaga tekitatud haavad alati oma siledate äärte ja teravate nurkade poolest. Mõnikord võib üks-

ainuke lõikehaav nõnda välja näha, nagu oleks sellele kohale mitu haava löödud; see juhtub siis, kui lõikehaav üle väga kortsurikka naha läheb, näit., vanemate inimeste kaelahaavad. Kui haav leidub karvadega kaetud kohal, näit., peahaav, siis kergendab haavamise läbi kannatanud juukste uurimine otsustamist, missugust tööriista on tarvitatud. Kui raske vigastuse puhul, mis harilikult ühenduses rohke verekaotusega, laiba läheduses veri puudub, siis peab seda nähtust lähemalt selgitama; põhjus võib selles seista, et veri jooksis sissepoole, keegi koristas, resp. loomad lakkusid vere ära.

Edasi paneme tähele üksikuid haavade liikisid:

1) Lõikehaavad kaela küljes võivad tekitatud olla nii oma kui võõra käe läbi. Et otsustada, kumma juhtumise-ga on tegemist, tuleb eraldi tähele panna:

a) kas keha eespoolne või tagapoolne külg iseäranis verega kaetud;

b) kas üks käsi rohkesti verega kaetud, nagu „verre kastetud“;

d) kas kätel leidub lõikehaavu ehk pistehaavu;

e) kas on olemas ainult üks sügav kaelahaav või on üks seesugune ühes mitme väiksemaga olemas;

g) kas sügav haav aseneb enam pahemal või paremal kaelapoolel, kuidas haav jookseb (missuguses suunas), kuidas näeb välja haava algus.

Enesetapmine näib tõenäoline olevat (kui muud asjaolud ka sobivad), kui:

a) keha eespoolne külg iseäranis verega kaetud, kuna tagapoolsel küljel veri sootumaks puudub ehk ainult mõned üksikud plekid leiduvad;

b) käsi, mis nuga hoidis, rohkesti verine;

d) kätel puuduvad värsked haavad;

e) kaelal leidub mitu haava, millest mõned pealt näha õige tagasihoidlikult tõmmatud, nõnda et nahk vaevalt kriimustatud;

g) kui haav aseneb: paremakäelistel — enam pahemal kaelapoolel, pahemakäelistel — paremal poolel ning kui pealegi haav jookseb viltu allapoole.

Tihti on haava algus sakiline, mis tõendab, et nuga on mitu korda haava sisse pistetud ja lord juba alustatud haava mitu korda edasi lõigatud. Seda ei juhtu võõra käe läbi tekitatud haavadega kunagi.

Kui leitakse laip, millel kõri läbi lõigatud ja tuiksoon avatud, võib olla, ka küü-

narnuki kõverdus läib lõigatud, ehk jälle kaelahaav ühes kuulihaavaga peas, siis on enamasti tegemist enesetapjaga (kombineeritud enesetapmine).

Mõrtsukatöö näib olevat tõenäoline, kui:

a) peasjalikult keha tagapoolne külg rohkesti verega kaetud. Prof. Kratter põhjendab seda järgmiselt: „Püstiseisva inimese kaela läbilõikamine (eespoolt) võõra käe läbi ei ole üldse teostatav. Sel puhul võidetakse ohver esiteks ära, visatakse maha ja siis lüüakse juba lamavale, enam-vähem vastupanuvõimetule inimesele surmatoov haav, ehk jälle on tegemist haavaga, mis löödud magavale või uimastatud isikule. Selja peal lamaja kõrihaavast voolab veri tahapoole“. Selle vastu arvab Kratter, et kaela läbilõikamine enesetapja poolt vaevalt teisiti võib sündida kui püsti seistes või istudes.

b) Üks käsi verega määratud, kuid mitte kunagi nõnda, nagu „verre kastetud“. Kui käsi verine, siis on selle põhjuseks enamasti peopesa haavad, mis tekkisid mõrtsuka nuga tagasi tõrjudes.

d) Ainult üksainuke, aga sügav (kaela-) haav olemas.

2) Tuiksoonte läbilõikamine. Tuiksoonte läbilõikamiseks valitakse seesugused kehaosad, kus juba vähikutegi teades veresooned naha all kõige ligemal, nagu käerandmed, küünarnuki kõverdus, harvemini põlvkõverdus. Enesetapmine on mõeldav, kui:

a) lõikehaav põiki üle haavatud liikme läheb ja liikme kõverduse kohal asub;

b) haava tekitamiseks on riided kõrvaldatud (riietes puuduvad vastavatel kohtadel haavad);

d) mitmekordsed haavad olemas, kus juures tihti ühe ja sama liikme küljes rööbastikku jooksvad haavad ette tulevad; võõral käel puuduks võimalus sedaviisi talitada.

Mitmekordse (kombineeritud) enesetapmise peale tuleb mõelda, kui leitakse poonu avatud tuiksoontega (seesugune juhtumine oli paar aastat tagasi Tallinas) ehk tõmmatakse uppunu veest, kellel samasugused vigastused.

3) Pistehaavad. Et otsustada, kas pistehaavad on tekitatud oma või võõra käe läbi, pannakse tähele:

a) kas pistehaava koht on riietest vabastatud;

b) kas asuvad haavad (enesetapja valib enamasti südamekoha);

d) kui mitu pistehaava olemas, siis — missuguses suunas seisavad üksteisest,

kas seisavad tihedalt üksteise kõrval, kas nende hulgas leiduvad mitmed tähtsuseta torked.

Pistehaavade arv iseenesest pole mõõduandev; see võib nii oma kui ka võõra kätetöö juures võrdlemisi suur olla.

Enesetapmise poolt räägivad järgmised asjaolud:

a) kui pistehaava koht on riietest vabastatud, s. o. kui riietes ei leidu pistehaavu;

b) kui pistehaavad leiduvad kohal, mis enesetapjale kergesti tabatav, näit., rind, magu, kael;

d) kui mitu pistehaava järgnevad ühes ja samas suunas, kui need on koondatud üksteise ligidale, kui mitmed neist tühised.

Mõrtsukatöö tuleb arvesse, kui:

a) pealisriided läbi torgatud, eriti aga siis, kui taskutes leiduvad kõvemad asjad, nagu taskuraamatud, rahataskud j. m., torke läbi kannatanud;

b) haavad leiduvad seesugusel kohal, mida enesetapja vaevalt oleks võinud tabada, näit., selg;

d) leidub mitu haava, mis igaüks ise suunas, üle keha laiali pillutud (löödud, kuhu aga juhtus), haavad on peaaegu kõik rasket liiki.

Juhtuksid siin ka ette tulema pistehaavad käerandmel või küünarnuki kõverdu- ses, siis on põhjust arvata, et on tegemist n. n. kinnipüütud löökidega, s. o. ohver sai haavad, ennast käega varjates.

Veel tuleb tähele panna, et naha veni- vuse tõttu pistehaavad mõnikord võrdle- misi väikesed on, millepärast neid hoolega peab otsima. Samuti olgu meeletuletatud, et, näit., noapiste, mis tabanud südant, ei too igakord silmapilkselt surma, mille tõttu ohver lühikest aega peale haava saa- mist võib veel tegutseda.

4) **L a s k e h a a v a d.** Laskehaavade- na paneme tähele laengu sissetungimise ja väljatungimise avaust, kui viimane (väljatungimise avaus) olemas. Laengu sissetungimise avaus on selle poolest ise- äranis tähtis, et tema järele võib otsus- tada, kas on lastud otsekohestest lähedu- sest või kaugema maa tagant. Samuti on tähtis ka laengu sissetungimise avause kuju ja suurus. Kuju poolest on laengu sissetungimise avaus olvalt ümarik, vahe- tevahel aga äärtel tähekujuliselt lõhki re- bitud, mõnikord koguni praosarnane ja tihti võrdlemisi teravate äärtega, sarna- nedes selle poolest pistehaavadele. Haa- va suurus on paljudel juhtumistel väiksem kui tarvitatud laeng. On aga laengu sis- setungimise juures isesugused lõhkenäh-

tused kaasa mõjunud, siis on haav suur, tähekujuline ja lõhki rebitud.

Laengu väljatungimise avaus on harili- kult suurem kui sissetungimise avaus, enamasti praokujuline, tihti aga ka tähe- kujuline ja rebitud äärtega.

Et otsustada, kas on tegemist enese- tapmisega või mõrtsukatööga, pandagu tähele:

a) kas laeng on sihitud kehaosa peale, mis harilikult katmatu, kas haava koht on riietest vabastatud või on ka riided läbi lastud;

b) kus nimelt asub laengu sissetungi- mise haav; rinnal, peas, seljas;

d) kas on lastud otsekohestest lähedu- sest või kaugema maa tagant. Kuna kau- ge maa tagant lastud laeng alati tõendab, et mängus on võõras käsi, jääb otsekohe- sest lähedusest laskmise puhul nii üks kui teine võimalus alles; siin võivad aga muud asjaolud täieliku selguse anda;

e) kas laiba käte (käe) küljes on mär- gata püssirohu tahma.

Laengu sissetungimise haavade arv, sa- muti laskeriista puudumine laiba lähedu- ses, ei ole iseenesest veel mõõduandvad küsimuse otsustamisel, kas on tegemist oma või võõra kätetööga. Prof. Kratter tunneb juhtumisi, kus vastuvaidlematul enesetapmise juhtumisel leidis laiba kül- jes kuni neli kuulihaava, millest kaks süd- ant tabanud. Lõike-, piste- ja kuulihaa- vade läbi südamesse tabatud isik võib lühikest aega peale surmava haava saa- mist veel arukalt tegutseda, millega võib mõnikord seletada muidu mõistatuslikke nähtusi laiba juures, nagu riiete kohenda- mine, laskeriista tasku pistmine j. m. Pea- haavadele järgneb harilikult silmapilkselt meelemärkuse kaotamine.

Enesetapmine näib olevat tõenäoline, kui:

a) laeng on sihitud harilikult katmatu või selleks otstarbeks paljastatud kehaosa vastu;

b) laengu sissetungimise haav leidub kohal, mis enesetapjal kergesti tabatav;

d) kui on lastud otsekohestest lähedu- sest. Ligidalt laskmist iseloomustavad: 1) t a h m a r õ n g a s haava ümber. See võib olla kolmanda käe läbi kõrvaldatud, kuid siis võib haava äärtel tähele panna naha sisse tunginud püssirohu terasid, 2) naha sisse tunginud p ü s s i r o h u t e r a d (mida lühem laskeriista toru, seda rohkem püssirohu terakesi jääb plahvatamata), 3) kõrvenud juuksed (kui laengu sissetungi- mise koht juukstest varjatud), 4) t u l e - p a l i s t u s, s. o. pargitud naha taoline

kuivanud veere haava ümber, harilikult ainult mõni mm. lai.

Kaugused, mille juures ligidalt laskmist iseloomustavad tundemärgid veel nähtavale tulevad, on mitmesugused, olenedes püssirohu hulgast ja sordist ning osalt laskeriista toru pikkusest. Katsed näitavad, et teatavatel tingimustel nimetatud tundemärgid juba 50 sm. kaugusel kaovad. kuna teistsugustel tingimustel need veel 150—200 sm. kauguselt lastes nähtavale tulevad. Kõige enim kaob (juukste) kõrvetamine — 10—15 sm. tagant, siis püssirohu terade nahasse tungimine, kõige viimasena tahmavõru. Haavilaengu kohta maksab: mida ligemalt lastud, seda enam haavlid koondatud ja ümberpöörduvad.

e) Püssirohu tahm kätel tuleb harva ette, kuid on kindel enesetapmise tunnus. See tuleb sellest, kui tarvitati alaväärtus-

likku laskeriista, mille lukk püssirohu gaase läbi laseb. On ka teine käsi tahmane, siis on enesetapja laskmise juures selle käega laskeriista toru hoidnud, mida mõnikord tõepoolest ette tuleb.

5) Nüri riistapuuga tekitatud haavad, samuti raiehaavad tulevad enesetapjate juures väga harva ette, kuna nende tagajärjed enesetapja suhtes paistavad ebakindlatena ja piinarikastena. Sellevastu lõpetavad paljud oma elu kõrgelt allahüppamisega või söiduriistade alla heitmise teel. Et siin aga ka mõrtsukatöö maskeerimisega võib tegemist olla, nimelt siis, kui erapooletumad pealtnägijad puuduvad, siis peab hoolega otsima, kas laiba küljes ei leidu muu vägivalla märke ja selgitama, kuidas need võisid tekkida. (Järgneb).

Kriminaalmuuseumide sisseseadmine ja nende tähtsus politseinikkude koolitamisel.

Dr. jur. Palitzsch.

(Lõpp.)

Sakseni kriminaalmuuseum asub praegusel ajal kolmes suures saalis ning peale selle veel mõnes väikses kõrvalruumis.

Esimesse saali on mahutatud ajalooline jaoskond, see on nii nim. üldine jaoskond. Väljapandud asjade seas paistavad silma kõigepealt järgmised: ülesvõtted ning kirjeldused politseiliselt huvitavate sündmuste kohta, mis varematal aegadel aset on leidnud (selles osas leiame materjaali varemaja rongikäikude ja mitmesuguste demonstratsioonide kohta, samuti ka õnnetute juhtumiste kohta, materjaali tulekahjude ja tulekustutamise viisi ja abinõude kohta jne.); endiste politsei hoonete mudelid, mitmesugused politseifehniliste sisseseadete mudelid; politseiliselt huvitavad mitmesugused politseiaktid; otsimiskirjad, mis võivad ühel ehk teisel põhjusel suuremat huvi äratada, nagu näiteks kuulsa helilooja Richard Wagner'isse ja kirjanik Gotfried Semper'isse puutuvad otsimiskirjad, keda politsei poolt otsiti kui poliitiliselt kahtluse all olevaid isikuid; käsirauad ja teised abinõud, mida kord tarvitusele võeti vahialuse põgenemise takistamiseks; ei puudu ka vanaaegne pukk, samuti ka kohtumööök ja kirves, milliste abil kohtuotsusi täide saadeti ning inimesi surmaga

nuheldi; tööd, mis vangide poolt tehtud, siia kuuluvad ka asjad, milliste valmistamine vangidele oli kõvasti keelatud ja milliste otstarve oli vangimajast pääsemine ühel või teisel teel jne.

Teises suures saalis leidub asjade kogu, mis on määratud politseiametnikkude õpetamiseks, eriti on need asjad määratud õppeabinõuna tulevastele kriminaalpolitsei ametnikkudele. Siin leiame verejälgi mitmesugusel paberil, papil, puust asjadel, tapeetidel, nahkasjadel, linasel riidel, villasel riidel, siidil, kalevil, portselaanasjadel, klaasil, kivil, liival, mullal, gipsil, tsemendil ja kõiksugustel teistel asjadel, nii et seda osa õpetamiseks määratud kogust loetakse meie ajal üldse kõige eeskujulisemaks ja täielisemaks. Õige rikas nii hästi arvu kui ka väljapandud asjade mitmekesisuse poolest on näpujälgede osakond, kus piltlikult võib näha, mil viisil üldse näpujälgi saadakse (ka sarnasel korral, kui see isik, kelle näpujäljed politseile mingi asjaolu tõttu huvitavad, näpujälgede võtmisest aru saada ei tohi) ja kuidas näpujälgi saab kasutada igasuguste kuritegude selgitamisel ning kuritegijate jälgimisel. Edasi leiame samas saalis mitmesuguse süsteemi alusel valmistatud reljefkaarte, jalajälgede võtmist ja ärakasutamist selgitavat

materjaali, mitmesuguseid mudeleid, anatoomilisi preparaate; silma paistab ka võrdlemisi tähtis mürkide osa, kuhu kuuluvad kõiksuguste taimete joonistused, mürgid, viimaste tarvitamise ja valmistamise viisi kohta käivad selgitused ning andmed, mis valgustavad mürkide osa kuritegevuses. Huvitava osa kogust moodustavad kahtlemata laskeriistad, laskemoon ja lõhkeained; muu seas on erilist tähelepanu pööratud selle laskeriistade kollektsiooni osa peale, mis selgitab kuulide jälgi mitmesugusel materjaalil; väga palju on kogutud materjaali mõõtmise süsteemidega tutvunemiseks; isiku kirjelduse osa on suur. Arusaadavalt on suure hoolega korraldatud ka ülitähtis päevapildistamise osa, kus näidatakse, kuidas võib päevapilte kasutada kuritegude jälgimises, kui tähtsat osa etendavad iseenesest päevapildid, mis viimaste abil kätte saadud, millal ja kuidas ja mida üles võtta ja kuidas saadud materjaali kõige otstarbekohasemalt kasutada. Harilikule publikule pakub erilist huvi igasuguste riistade kogu, milliste abil kuritegusid toime pandi ja toime pannakse, siin leidub küll kõike, mis mõeldav abinõuna mingi kuriteo toimepanemisel, alates kõige primitiivsemate riistadega ja lõpetades väga keeruliste tehniliste abinõudega, mis ühenduses meie aja tehnika kiire arenemisega. Eriosa moodustavad veel varastatud kraami peitepaikade ülesvõtted ja joonistused — ning üldse tuleb tähendada, et kõne all olev muuseumi osa võimaldab head ülevaadet õppivale ametnikule.

Kolmandasse saali on mahutatud kriminaalmuuseum ise sõna kitsamas mõttes, kus asjad on mahutatud muu seas järgmisi alljaotusi aluseks võttes: vargus ja röövimine (siin leidub ka mitmesuguste abinõude kogu, mis on kaitseks kodanikkudele nende varanduse kallalekippumise vastu); dokumentide võltsimine; süütaamine; granaadid, pommid ja lõhkeained; valeraha tegemine (eriline osa metallraha ja paberraha kohta); pettus (siia kuuluvate asjade hulka on mahutatud ka huvitav portselaanasjade kogu, mis ühenduses ühe suurema kuriteoga — pettusega, mis mõne aja eest leidis Saksamaal aset); vanade asjade võltsimine, millistel tähtsus kollektsionäride suhtes (postmargid, raamatud, maalid, rahad jne.); tapmine ja haavamine; toiduainete võltsimine; erilistesse ruumidesse on mahutatud veel

järgmised osad, mis samuti kuuluvad kriminaalmuuseumi alla sõna kitsamas mõttes: jahiseaduste rikkumine ning eriti salaküttimine; hasartmängud ning erilisel valemäng; kõlblusvastased kuriteod — sellesse ossa on kogutud rikkalik materjaal kõlblusvastase kirjanduse ning pornograafiliste piltide suhtes. Just viimase osa — kõlblusvastasesse kuritegevusse puutuvate materjaalide kogu — eraldamine ning mahutamine üksikusse tuppa, mis harilikult lukus ning kuhu ei pääse harilik publik igal ajal, on arusaadavatel põhjustel ikka väga soovitatav ning sarnane väljapääsetee on ka igapidi praktiline.

Nagu ülevalpool juba lühidalt tähendatud, on Sakseni kriminaalmuuseumi osa juures, kus vargusse, riisumisse ja röövimisse puutuvad asjad välja pandud, mahutatud ka mitmesuguste kaitseabinõude väljapanek. Need kaks osa on õieti ühendatud, mis kaunis arusaadav, sest nemad ripuvad teine teisest ära. Selle väljapanekute osale pääsevad asjast huvitatud inimesed igal ajal tasuta, samuti antakse tasuta tarvisminevaid seletusi üksikute asjade kohta. Teistes suuremates linnades, nagu näiteks, Berliinis on politsei-presiidiumi juures seatud sisse eriosakond, mis muu seas hea eduga töötab, mille ülesandeks on samuti publikut tutvustada nende abinõudega, mis meie aja tehnika saavutus ja mis enam ehk vähem kindlat kaitset pakuvad varguste, murdvarguste ja sarnaste kuritegude vastu. Berliinis oli võimalik niisugust nõuandvat asutust ellu kutsuda, Dresdenis ei läinud see kõige pealt vastavate ruumide puudusel korda. Siiski peab ütleva, et see pääsetee, mis Dresdenis leitud ja mis ülal kirjeldatud, pole halb, vähemalt ei ole seniajani selle ellukutsumine mingsuguseid eitavaid tagajärgi annud; on loomulik, õppides tundma kuritegevusega enesega, eriti vargusega ja murdvargusega, kuritegijate poolt tarvitataivate abinõudega jne., ühtlasi ka vaadatakse neid abinõusid, mis aitavad kaasa kaitsmisele niisuguste kuritegude vastu.

Aastate jooksul on Sakseni kriminaalmuuseumi loomulikult väga palju asju kogunud, isegi nii palju, et võimalik oli peale õpetamiseks määratud saali seada sisse erilise klassiruumi, kuhu on mahutatud kõige tarvilisem ja parem materjaal näitlikuks õpetamiseks. Klassiruum on õige avar, sinna mahuvad korruga mitusada inimest, seal peetakse loenguid kri-

minaalpolitsei ametnikkudele ning tarbekorral ka välispolitsei ametnikkudele; paremus seisab siin ju selles, et võimalik on kohe mitmesuguseid asju demonstree-rida, kasutades tarbekorral ka muuseumi teistes ruumides väljapandud asju.

Lõpuks olgu tähelpanu veel selle peale juhitud, et mõõduandev ei ole üksi muuseumi sisseseadmine, see üksi ei anna veel sarnasele asutusele seda väärtust, mis temal tegelikus elus peab olema. Väga tähtis ja osalt küll kõige tähtsam on see, kuidas tarvilikku, kokkukogutud materiaali kasutada osatakse neis sihtides, mille kättesaamiseks muuseum ellu kutsutud. Siin on esimese järgu tähtsusega see küsimus, keda määratakse muuseumi valitsejaks; selleks peab leitama eriliselt kvalifitseeritud jõud kriminaalpolitsei ametnikkude perest. Sarnasel valitsejal peavad olema kõige pealt laialdased teadmised niihästi politsei alal üldse, kui eriti kriminaalpolitsei alal. Kuid see ei ole veel küllaldane. Muuseumi valitseja peab olema ka hea organisaator, sest temast ripub ära muu seas asjade mahutamine muuseumi, materiaali täiendamine, paremate asjade soetamine jne. Ja siis peab sarnasel ametnikul olema ka kõneandi ning psühholoogilist arusaamist neist isikutest, keda tema juhatab ja kelledele tema seletusi annab materiaali kohta. Peab silmas pidama, et kellelgi sellest kasu pole, kui juhatusi ainult shablooniliselt antakse, mingi päheõpitud kava järele, sest seda, mis nimelt külalistele näidata

ja millest rääkida ning mille peale vähem tähelpanu pöörata, ei saa mingi raamidesse asetada, kõik ripub sellest ära, mis asjad võivad kedagi huvitada, mis eelharidus kellelgi on, kui ruttu tema aru saab j.n.e.

Palju vaielusi sünnitab ka küsimus, kellele üldse võimaldada käimist kriminaalmuuseumis, siin lähevad kriminalistide arvamisest täitsa lahku. Tuleks valida keskteed, see tähendab ei ole soovitatav, et tehtakse liig suuri kitsendusi, kuid halb on ka, kui üldse ehk vähe teha kitsendusi. Peab alati põhimõttest pidama kinni, et muuseumi ülesanne seisab õpetamises ja tutvustamises kuritegevusega. Kuigi ei saa lubada, et muuseumi kõik pääsevad, kes seda iganes soovivad (kas raha eest või tasuta, on siin kõrvalise tähtsusega), sest tuleb katsuda eemale hoida kõiki neid, kes kuritegude kordasaatmise eesmärgiga muuseumi tulevad (ka omamoodi õpilased!), siis ei või aga muuseumis käimist ka üleliigselt piirata, näiteks, nii, et ainult politseiametnikkudele luba antakse sinna minna. On olemas palju ringkondi (ametnikud, õpetajad, arstid, lahutusteadlased, üliõpilased jne.), kuhu kuuluvad tõsised inimesed, kelledele võib muuseumi sisseseadet alati näidata, välja arvatud mõnel juhtumisel, võib olla, ruum, kuhu mahutatud kõlblusvastasesse kuritegevusse puutuv materiaali. Selle tagajärg võib olla ainult positiivne, et inimesed paremini õpiksid aru saama politsei suurtest ja vastutusrikastest ülesannetest.

Pidude ja koosolekute registreerimisest.

Koosolekute ja avalikkude ettekannete seaduste põhjal („R. T.” nr. 79 — 1922. ja nr. 43 — 1923. a. a.) registreerivad politseiasutused pidusid ja koosolekuid järgmiselt: teadaanne kantakse kõigepealt asutuse lauajuhendisse ja saadetakse vastavale raiooni konstaablile korrapidamise käsuga. Peale pidu või koosolekut nõuavad mõned registreerijad ülemused kirjavahetused tagasi märkusega korra üle, kuna teised neid tagasi ei nõua, vaid konstaablid õmblevad teadaanded enda vihikusse. Ettekannet pidu või koosoleku korra üle nõuavad viimased ainult neil juhtumistel, kui midagi seadusvastast on pidul või koosolekul ette tulnud. Seadustes nõuetavad teadaannete vastuvõtmise

kviitungid jäetakse koguni välja andmata, ja sel kombel lõpeb registreerimise protseduur. — Teadaannete vastuvõtmise kviitungiraamatud (vorm 73) puuduvad... Kahekordset tööd registreerimistel teevad need asutused omakorda, kes peale teadaande juhendisse kandmist veel kviitungi välja annavad, jättes kviitungi kontsu alale väljaantava kviitungi sisuga.

Pidude ja koosolekute registreerimisel soovitan töölihtsustamise põhimõttel järgmist süsteemi: Saades teadaannet, ei kanta seda lauajuhendisse üldse, vaid kirjutatakse otsekohe kviitung raamatu järjekorra numbri all välja, jättes kontsu kviitungi sisuga raamatusse. Sama kviitungi järjekorra number täidab väga hästi

lauajuhendi numbri kohuseid. Teadaanne saadetakse konstaablile kviitungiraamatu numbriga korrapidamiseks ja ühtlasi lisatakse kviitung juure pidu või koosoleku teadaandjale väljaandmiseks. Peale pidu või koosolekut saadab konstaabel teadaande oma märkusega registreerija asutusele tagasi, kes selle kirjavahetuse järjekorras kviitungiraamatu kontsu numbritele vastavalt eriti sisseseatud kausta õmbleb.

Sarnane registreerimise viis oleks kviitungi väljaandmise nõude kohaselt kõigiti seaduspärane ja igasuguste õienduste

leidmine hõlbustatud kviitungiraamatu kontsude ja eriti sisseseatud kausta järgi.

Oletame, ühe komissari tööpiirkonnas registreeritakse aasta jooksul 100 pidu ja koosolekut, siis täidab 100-leheline kviitungiraamat paksu lauajuhendi aset, millest õiendusi hiljemalt palju raskem üles otsida, kui tähendatud kviitungiraamatust alalejäänud kontsude järgi.

Kaustas võiks veel teadaanded pärast nummerdada kviitungiraamatu kontsude numbritega, nõnda et paari minuti jooksul võib välja võtta soovitud teadaande pidu või koosoleku üle. Hääl.

Kehakasvatus New-Yorgi politseikoolis.

Politseikandidaadid saavad kehalist kasvatus selleks eraldi sisseseatud kehalik kasvatus koolides. Vaimline ettevalmistamine vaheldub praktilise teenistusega. Opetamise viis sarnaneb sellele süsteemile, mida tarvitatakse Ühisriikide sõjaväe akadeemias West Pointis.

Iga ala peale on oma õpetaja — eriteadlane.

Koolipäevadel on igal klassil 2½ tundi kehalik kasvatus. Siin võetakse läbi poks, Jiu-Jitsu, harjutused redelil, hingamisharjutused, inimeste päästmine õnnetuste puhul, vangide transporteerimine ja rividrill. Nendele politseikandidaatidele, kes ujuda ei oska, korraldatakse eraldi ujumiskursus.

P ä e y a k o r d :

enne lõunat:	
hingamisharjutused	15 min.
ümberkäimine vangidega ja nende transporteerimine	45 „
poks	25 „
redeliharjutused	5 „
peale lõunat:	
ambulantsi töö	40 „
rividrill	10 „
harjutused riistadel	10 „

Iseäranis suurt rõhku pannakse hingamise peale ja harjutusi juhatab eriteadlane.

Viimastel aastatel on hakatud korraldama politsei võistlusi, kus kool on tublisti esitatud. Niisama võttis kool linna juubeli puhul korraldatud sportlisest näitusest osa.

1925. a. 9.—12. septembrini korraldas New-Yorgi politsei Jamaka jooksutee peal igaaastased politsei võistlused.

Sarnased võistlused korraldatakse kuulsate kunstnikkude kaasabil. Võistluste avamisest teatatakse briljanttulevärgiga. Sel ajal, kui riigilipule truudust avaldatakse ja riigihümnust lauldakse, tiirlevad lennukid võistluse platsi kohal ja viskavad alla paberist lipukesti politsei ja riigi värvides. Ettekannete seas on: koerte dresseerimine, ratsapolitsei numbrid, poks, Jiu-Jitsu, ketaviske, kuulitõuge, takistusjooks, teatejooksud jne. Politsei kandidaatide pataljoni poolt näidatakse rividrilli. Ohupolitsei korraldab kõiksuguseid lennukunsti numbreid.

Rahvas võtab alati nendest võistlustest vaimustusega osa. Pääsetähed maksavad à \$ 1. Sissetulek ulatab alati üle \$ 100.000. Sissetulnud raha läheb politseinikkude leskede ning laste toetamiseks, kelle mehed enne 10 aastast teenistust surnud ja kellel pole sel juhtumisel õigust pensioni saamiseks.

Ametlik osa.

Siseministri käsukiri piirivalvele nr. 1, 11. II 1926:

Piirivalves teenivatele piirivalvuritele (üleajateenijatele), kes vahetpidamata piirivalves kolm või kümme aastat teeninud ja selle aja jooksul kiiduväärselt ja

hoolsalt oma teenistuse kohuseid täitnud, on lubatud maksta Vabariigi Valitsuse poolt 26. jaanuaril 1923 a. vastuvõetud piirivalve koosseisus ettenähtud sv. sv. palgamäärade osalise muutmise märkus 2-ga autasuraha vastavalt kolme või kuue kuu palga suuruses.

Selle läbiviimiseks panen maksma järgmise korra:

Autasu ettepaneku, mis peab sisaldama põhjalikku kirjeldust ettepanitava teenestest piirivalves, seab kokku piirivalve raiooni või temale vastav ülem, juure lisades väljavõtet kiidu- ja karistusraamatust. Autasu ettepanekud esitatakse raiooni ülemate poolt vastavatele piirivalve jaoskonna ülematele, kes oma arvamised autasu vääriliseks tunnistamise kohta ettepanekule märgivad, selle juures tähendades piirivalvuri viimase aasta attestatsiooni, juhtumisel, kui tema atesteerimise alla kuulub; samas korras esitavad laevakomandörid ettepanekud vanem insener-mehaanikule ning koortekasvatusasutuse juhataja, majandusosakonna ülem ja adjutant — staabi ülemale.

Piirivalvureid, kes kohtuotsusega karistatud, ei või enne rahalisele autasule ette panna, kui 3 aastat kohtuotsusest möödunud.

Piirivalve ja osakonna ülemad, staabi ülem ja vanem insener-mehaanik esitavad ettepanekud piirivalve valitsuse ülemale, kes neid oma arvamise juurelisamisega minule otsustamiseks esitab.

Käsukirjaga 19. veebruarist s. a. nr. 8 siseministeeriumile

on avaldatud teadmiseks Vabariigi Valitsuse otsus 18. veebruarist s. a. (prot. nr. 22):

Kinnitada ametisse, arvates 20. veebruarist s. a.:

1) Politseidirektori kohustetäitjaks Nikolai Reiman; 2) politsei abidirektori Johan Sooman; 3) politseiinspektori seniine politsei peavalitsuse kaitsepolitsei osakonna ülem August Tenson; 4) politseiinspektori seniine Lääne-Saare kriminaalkomissar August Liit; 5) politsei ülemsekretäri kohustetäitjaks seniine politsei peavalitsuse välispolitsei osakonna ülem Konstantin Lepp.

Avaldatud teadmiseks Vabariigi valitsuse otsus 18. veebr. s. a. (prot. nr. 22 p. 1—2):

Kinnitada ametisse, arvates 20. veebruarist s. a., politsei nõuniku kohustetäitjaks seniine politsei peavalitsuse ülem abi Jakob Kuus.

Käsukirjaga 20. veebruarist s. a. nr. 9 siseministeeriumile

on koosseisude vähendamise pärast vabastatud ametist politsei peavalitsuse kriminaalosakonna ülem Voldemar Vau, arvates 20. veebruarist s. a.

Politseiinspektor endiste koosseisude järgi Hugo Jakobsen on määratud uutes koosseisudes ettenähtud politseiinspektori ameti ajutisele kohustetäitmisele palgaga 15.300 marka kuus, arvates 20. veebruarist s. a.

Politseiinspektori ajutine kohustetäitja Hugo Jakobsen on komandeeritud Rakvere-Paide prefekti kohustetäitmisele, arvates 25. veebruarist s. a.

Politseidirektori käsukiri 19. veebruarist s. a. nr. 9:

Siseministri resolutsiooniga 19. veebruarist s. a. on Tallinna 6. jaoskonna politsei abikomissar Arnold Reindorf vabastatud ametist omal palvel, arvates 11. veebruarist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 19. veebruarist s. a. on kinnitatud, arvates 20. veebruarist s. a.:

1) poliitilise politsei osakonna sekretäri k. t. Roman Pavian — politsei vanemaks assistendiks; 2) peavalitsuse vanem kantsleil ametnik Johannes Ellip — politsei assistendi kohustetäitjaks; 3) peavalitsuse asjaajaja Vladimir Pelder — välispolitsei osakonna sekretäri kohustetäitjaks.

Politseidirektori käsukiri 17. veebruarist s. a. nr. 7:

Siseministri otsuse põhjal 17. veebruarist s. a. vabastatakse ametist politsei-asutuste koosseisude vähendamise pärast, arvates 20. veebruarist 1926. a., järgmised politseiametnikud:

1) Tartu-Valga abiprefekt Jaan Unt; 2) tervishoiu politseikomissar Tallinnas Johannes Mikman; 3) Paide jaoskonna politseikomissar Oskar Tedder; 4) Kuresaare jaoskonna politseikomissar Aleksander Väli; 5) 1. jaoskonna politseikomissar Võrumaal August Huik; 6) Narva-Jõesuu jaoskonna politseikomissar August Nudde; 7) sekretär Arnold Jungmann Tallinna-Harju prefektuurist; 8) sekretär Johannes Kraas Tartu-Valga prefektuurist; 9) sekretär August Kuku Tartu-Valga prefektuurist.

Siseministri otsuse põhjal 17. veebruarist s. a. paigutatakse ümber politseiasutuste koosseisude vähendamise pärast, arvates 20. veebruarist 1926. a. järgmised politseiametnikud:

1) Tallinna-Harju abiprefekt Voldemar Holm — sama prefektuuri komissariks; 2) Tartu-Valga abiprefekt Peeter Kraav — Petseri jaoskonna politseikomissariks Petserimaal; 3) Rakvere-Paide

abiprefekt Ivan Tilling — Paide jaoskonna politseikomissariks abiprefekt õigustega; 4) Lääne-Saare abiprefekt Saaremaal August Kurg — Kuresaare jaoskonna politseikomissariks abiprefekt õigustega; 5) Valga linna jaosk. politseikomissar Johannes Gnadenteich — Valga jaoskonna politseikomissariks; 6) 1. jaosk. politseikomissar Valga maakonnas Karl Lõhmus — Valga jaoskonna politsei abikomissariks; 7) Orisaare jaoskonna politseikomissar Saaremaal Vas-

sili Suudla — sama jaoskoona abikomissariks; 8) Lääne-Saare prefektuuri arveametniku k. t. Johann Laiuks — Kuresaare jaosk. politseikomissari sekretäri kohustetäitjaks.

Politseidirektori käsukiri 22. veebruarist s. a. nr. 10:

Siseministri resolutsiooniga 20. veebruarist s. a. on Tallinna-Harju abiprefekt Leonid Kane arvatud 20. veebruarist s. a. koosseisude kohaselt palgale 15.300 mk. kuus.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 127. Lugeja R.S. Küsimus. Kas on õigustatud konstaabel, kelle elukoht on määratud alevi ja kelle raioon asub väljaspool alevit, selle ümbruskonnas, saama palka ühevõrdselt alevi või maaraiooni konstaablina? Kui on õigustatud saama esimesega ühes suuruses, kas siis on alust nõuda saamata jäänud palga osa tagant järele?

Senini on saanud see konstaabel kuu-palgana Mk. 5220, kuna temaga ühes jaoskonnas ja alevis teeniv v. kordnik Mk. 5510.

Vastus. Maaraiooni konstaabel ei saagi alevis asuda, vaid peab oma raiooni piirkonnas elama. Juhtumisel, kui maaraiooni konstaablile on vastava ülemuse poolt erisoodustusena luba antud alevis elada, ei või tema aga palka saada alevi konstaablile ettenähtud suuruses.

Lugeja N. Küsimus. Politseiametnik, kes teenis veneaegses politseis 10 aastat ja Eesti valitsuse ajal 21. dets. 1918. a. kuni 31. märtsini 1919. a., suri teenistuses olles.

Kas tema lesel on õigus pensioni saamiseks „R. T.“ nr. 123/124 — 24. a. avaldatud seaduse alusel.

Vastus. On õigus ühekordse toetusraha peale (§§ 42 ja 43).

Nr. 154. Lugeja A. K. Küsimus. Kas võib praegu teenistuses olev politseikomissari asiaajaja, kes sõjaväes riviõppuse läbi teinud, konstaabli kohale nimetatud saada, ilma, et oleks politseikooli lõpetanud?

Vastus. Politseiasutuste kujundamise määruse („Riigi Teataja“ nr. 177/178 — 1925. a.) § 42 järele on politseiteenistuse kutsetunnistus vajalik.

Nr. 167. Lugeja J. S. Küsimus. Kui sala-kaubitsejatele määratud trahv jääb maksu-

jõuetusel tasumata, kas jääb siis kinnivõtjaka tasust ilma või on õigus riigikassast tasu saada.

Vastus. Tolliseadustiku § 451 ja t. põhjal võib tasu saada ainult trahvi äramaksmise korral.

Nr. 178. Lugeja M. Küsimus. „Politseilehes“ nr. 7 — 13. II s. a. on küsimuste ja kostmiste all trükitud politseikomissari M. küsimus, millest näha, et „Singeri“ õmblusmasina eest oli firmale veel 2000 mk. maksta. Nagu teada, kindlustavad firmad endid ka selle vastu, kui ostjale järelmaksu peale antud kaup enne lõpuosa tasumist ostja võlgade katteks kas politsei või kohtupristavi poolt läheb üleskirjutamisele. Vastuses komissar M. küsimusele on öeldud, et õmblusmasin, kui arretereeritud varandus, tuleb uuesti hoiule anda ja nõudja nõudmisel müügile määrata.

Palun teatada, kas võib politsei masin sel juhtumisel müügile määrata, kui temal oli teada, et masin veel päriselt ostja oma ei ole, vaid selle eest teatud summa ärile järelmaksuna on tasuda.

Vastus. Võib. Äril tuleb omi õigusi maksma panna tsiviil - kohtupidamise korras.

Nr. 148. Tellija H. R. Küsimus. Kas kohtupristavil on Ts. Kp. S. § 1026 põhjal õigus politseiametnikku oma korraldusse nõuda, sest tähendatud seadus kõneleb ainult politsei ehk vallaametniku juuresolekust?

Vastus. Politsei esitajat ei kutsuta kohtupristavi korraldusse, vaid kohtupristavi teatavate toimingute juures viibimiseks ning tarbekorral abiandmiseks (Ts. Kp. S. §§ 978, 1026 j. t. ja seadusandlised motiivid).

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

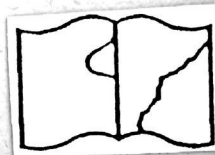
Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Rootsmann, Linda Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk.** (36923)
Roosmann, Kristjan Andrese p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1921 a. (36924)
Vulfson, Arthur Theodori p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülema abiliselt Teliskopliis — nr. 3749. (36925)
Puste, Johannes Abrami p., v. a. Raudteede pol. ülemalt 1919 a. (36926)
Teimann, Martin Toomase p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. nr. 14443. (36927)
Kallas, Johan Gustavi p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 13. 2. 20 a. nr. 8246. (36928)
Murd, Pauline Mihkli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 29. 11. 19 a. (36929)
Linhholm, Aleksander Gustavi p., v. a. Suure-Prangli vallaval. 1920. a. nr. 578. (36930)
Nipust, Gustav Mihkli p., v. a. Illuka vallaval. 21. 11. 19 a. nr. 1. (36932)
Moshenarjonok, Anastasia Foka t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 1919 a. nr. 9407. (36933)
Grünberg, Voldemar Ludvigi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. (36934)
Truumann, Elviine Madise t., v. a. Nõmme pol. jsk. nr. 248. (36935)
Hansov, Johannes Antoni p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. nr. 10822. (36936)
Kibuvits, Hans Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 2. 7. 24 a. nr. 1112. (36937)
Kangur, Elisabeth Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1919 a. (36938)
Schnering, Berta Johani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. nr. 5333. (36939)
Karro, Mari Mardi t., v. a. Voltveti vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 331. (36941)
Värat, Aleksei Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36944)
Värat, Roman Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1925 a. (36945)
Kruusmann, Arthur, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 1924 a. (36946)
Offenberg, Melida, v. a. Haapsalu linna pol. jsk. 1919 a. (36947)
Lullo, Marie Mihkli t., v. a. Raudteede pol. ülemalt 20. 1. 22 a. nr. 6322. (36948)
Pint, Martin Hansu p., v. a. Tartu linna pol. ülemalt 1920 a. (36949)
Seffers, Elisabeth Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 1920 a. nr. 13828. (36950)
Schibalova, Maria, v. a. Vasknarva vallaval. 1919 a. nr. 472. (36965)
Jatshmulin, Ivan Andrei p., v. a. Vasknarva vallaval. 1924 a. nr. 398. (36966)
Tshurbakov, Nikolai Pavli p., v. a. Vasknarva vallaval. 1922 a. nr. 8. (36967)
Raibuschkin, Mihail Egori p., v. a. Vasknarva vallaval. 1920 a. nr. 943. (36968)
Veinberg, Elsa Jaagu t., v. a. Uue-Kariste vallaval. 3. 3. 21 a. nr. 496. (36974)
Peet, August Johani p., v. a. Vastse-Roosa vallaval. 1. 5. 20 a. nr. 349. (36979)
Bach, Konrad Mihkli p. (36984)
Vigur, Aleksander Anna p. (36985)
Raud, Karl Karli p. (36986)
Saega, Priidik. (36991)
Birk, Anna Priidiku t., v. a. Sõmeru vallaval. 23. 3. 21 a. nr. 1810. (36993)
Lukk, Tõnis Hindreku p., v. a. Pada vallaval. 5. 3. 20 a. nr. 1026. (36994)
Lukk, Julie Mihkli t., v. a. Pada vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 100. (36995)
Gradovski, Aleksander. (37001)
Jams, Gustav Andrese p. (37011)
Erdmann, Juuli Hansu t. (37012)
Kleitsmann, Luise Gustavi t. (37013)
Kristal, Juhani Leena p., v. a. Voltveti vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 770. (37017)
Tamm, Emma Jüri t., v. a. Vana-Roosa vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 309. (37019)
Tänavots, Anette, v. a. Haljala vallaval. 23. 11. 19 a. nr. 786. (37020)
Paas, Aleksander, v. a. Haljala vallaval. 27. 9. 20 a. nr. 1128. (37021)
Kärbis, Paul Johani p., v. a. Uue-Suislepa vallaval. 20. 11. 20 a. nr. 346. (37025)
Anton, Johan Matsi p., Uue-Suislepa vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 176. (37025)
Kriisk, Olga Gustavi t., v. a. Mäetaguse vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 870. (37031)
Tagel, Karl Jaani p., v. a. Kõlleste vallaval. 1. 1. 20 a. nr. 360. (37035)
Dorbek, Hilda Aleksandri t., v. a. Valgjärve vallaval. 1. 3. 23 a. nr. 22. (37036)

- Nusberg, Karl Jaani p., v. a. Valgjärve vallaval. 29. 2. 20 a. nr. 618. (37038)
- Grüünberg, Nikolai Friedrichi p., v. a. Lihula pol. jsk. 22. 10. 20 a. nr. 1304. (37051)
- Karu, August Jaani p., v. a. Paadremaa vallaval. 24. 10. 22 a. nr. 657. (37053)
- Päri, Johannes Jüri p., v. a. Massu vallaval. 31. 10. 24 a. nr. 207. (37054)
- Schultz, Minna Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. nr. 71. (37151)
- Lulender, Martin Mardi p., v. a. Tall. linna pol. sadama jsk. 1925 a. (37152)
- Taube, Aleksander Theodori p., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 20. 11. 20 a. nr. 3352. (37153)
- Kurm, Leili, v. a. Kilingi-Nõmme alevival. 1922 a. nr. 749. (37154)
- Halbreich, Feiga Henochi t., nr. 27. (37155)
- Ild, Bernhard Gustavi p., v. a. Raudtee pol. ülemalt nr. 9394. (37156)
- Põder, Mihkel Karli p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (37157)
- Federmann, Marie Johani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. (37158)
- Põltsa, Anette Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 7. 1. 20 a. nr. 6408. (37162)
- Jääger, Jakob Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (37163)
- Krebsbach, Hilda Martini t., v. a. Veinjärve vallaval. (37164)
- Mõttus, Julius Hindreku p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 21013. (37165)
- Seidelberg, Elisabeth Juhani t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 1919 a. (37166)
- Jänes, Hilda Hansu t., v. a. Päidla vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 252.
- Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:**
- Suitsik, Aleksei Ivani p., hobusepass, v. a. Ahja vallaval. 7. 1. 21 a. nr. 595.
- Toomemets, Mihail Jegori p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Petseri maak. rahvaväe ülemalt 22. 1. 20 a. nr. 3971/370 —Jegorovi nimele.
- Saitsev, Ekim Pavli p., nimeline veksell. Mk. 10.500.— peale, v. a. Mihai Mashe-rov'i poolt.
- Golubev, Vassili Pauli p., hobusepass, v. a. Kose vallaval. 24. 1. 1921 a. nr. 142.
- Tipper, Mihkel Jaani p., hobusepass, v. a. Lihula vallaval. 31. 12. 20 a. nr. 143.
- Viikmann, Jüri Kristofi p., hobusepass, v. a. Alliku vallaval. 17. 1. 21 a. nr. 767.
- Põldson, Friedrich Voldemar, ajapikenduse tunnistus, v. a. Saare maak. rahvaväe ülemalt 3. 2. 23 a. nr. 25.
- Korpus, Karl, hobusepass, v. a. Piirsalu vallaval. 1923. a. nr. 15.
- Pikajaagu, Jüri Mardi p., hobusepass, v. a. Lehtse vallaval. 31. 1. 21 a. nr. 470.
- Pikajaagu, Jüri Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Järva maak. rahvaväe ülemalt 13. 8. 20 a. nr. 8221.
- Laur, Mihkel Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sõjaväe tehnikakooli ülemalt nr. 1108.
- Altsepp, Karl Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe rügemendi ülemalt 21. 3. 22 a. nr. 2813.
- Feerik, Peeter Peetri p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 26. 7. 24 a. nr. 10706/21151.
- Nikandrov, Ivan, hobusepass, v. a. Petseri vallaval. 19. 1. 20 a. nr. 63/2.
- Otsatalo, Feodot Peetri p., hobusepass.
- Lepik, Stepan Vassili p., hobusepass.
- Schuvailov, Vassili Feodori p., hobusepass, v. a. Petseri vallaval. 12. 2. 21 a. nr. 128/1.
- Suija, Andrei, hobusepass.
- Lillimets, Peeter Stepani p., hobusepass.
- Kataev, Sergei Vassili p., hobusepass, v. a. Vilo vallaval. 31. 12. 20 a. nr. 869.
- Siitin, Peeter, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna tagavara rügemendi ülemalt nr. 14802.
- Aju, Maksim, hobusepass.
- Järvekald, Andrei, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 720.
- Mägiste, Pavel, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 585.
- Metsakaev, Ivan, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 16.
- Griniu, Grigori, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 33.
- Ortikov, Ivan, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 276.
- Pääsu, Timofei, hobusepass, v. a. Slobodka vallaval. nr. 550.
- Sarkov, Martin, hobusepass.
- Niks, Johannes Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. üksiku jalaväe pat. ülemalt 1923. a. nr. 3446.
- Rüütlane, Jaan Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Inseneri pat. ülemalt 31. 3. 20 a. nr. 2648.
- Rätsepp, Joosep Miina p., tunnistus, Eesti Vabadussõjast osavõtmise kohta.

- Galgan, Kapiton Adami p., hobusepass nr. 239.
- Laas, Mihkel Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 2. 5. 24 a. nr. 1529.
- Siimann, Ado Jaani p., hobusepass, v. a. Martna vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 526.
- Mitrovsky, Jerschei Karli p., peatusluba, v. a. Pärnu maak. pol. ülemalt 1925 a. nr. 2542.
- Persson, Nils Karli p., hobusepass, v. a. Kirbla vallaval. 2. 5. 24 a. nr. 48.
- Veedam, Anna Andrese t., hobusepass, v. a. Jõgisoo vallaval. 1. 6. 23 a. nr. 4.
- Viot, Jaan Ado p., hobusepass.
- Soovik, Georg Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. suurtükiväe rügemendist 1924 a.
- Ausmann, Jüri Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe rügemendi ülemalt 1920 a. nr. 28711.
- Mitrovsky, Susanna Karli t., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt nr. 5755/9621.
- Kupper, Aleksander Mihkli p., hobusepass, v. a. Mustajõe vallaval. 21. 10. 20 a. nr. 10.
- Tassi, Karl Johani p., hobusepass, v. a. Ambla vallaval. 31. 1. 22 a. nr. 599.
- Afanasjev, Afanasi Afanasi p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 29. 8. 24 a. nr. 10193/19771.
- Ljalikov, Ivan Peetri p., hobusepass.
- Elusina, Semjon Stepani p., hobusepass.
- Severikov, Aleksei Vassili p., hobusepass.
- Rodionov, Matvei Rodioni p., hobusepass.
- Fõronov, Peeter Grigori p., hobusepass.
- Einberg, Aleksander Toomase p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Naissaare komandandilt 29. 11. 24 a. nr. 2365. (21687)
- Veimann, Robert Mardi p., auto sõidutunnistus, v. a. Harju maak. valitsuse majandusosakonnalt 23. 5. 25 a. nr. 54, ja sõjaväest vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 6. 12. 20 a. nr. 32217. (21690)
- Liiverpool, Jüri Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. Tallinna sõjaväe haigemajast 16. 11. 20 a. nr. 6360. (21692)
- Amelkin, Andrei, sõjav. vab. tunnistus. (25033)
- Viir, Mihkel Peetri p., laskeriista luba, v. a. Viljandi maak. pol. ülemalt 30. 6. 24 a. nr. 1683/1532. (32535)
- Mironov, Peeter Mironi p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 12. 1. 24 a. nr. 3109/3771. (32536)
- Reinhard, Jüri Jaani p., laskeriista luba, v. a. Viljandi maak. politsei ülemalt 17. 3. 24 a. nr. 587. (32537)
- Kruus, Voldemar Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. raske suurtükiväe 1. grupi ülemalt 30. 11. 23 a. nr. 2918. (32891)
- Roseniit, Jaan Antoni p., hobusepass, v. a. Kirbla vallaval. 13. 1. 21 a. nr. 367. (33246)
- Rehepapp, Mihkel Mari p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pääsküla sõjav. laagri ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 1451. (33250)
- Kikkas, Ado Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu sõjavangide laagri ülemalt 31. 3. 20 a. nr. 2874. (33446)
- Abram, Jüri, hobusepass, v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 9. 12. 20 a. nr. 173. (33751)
- Oskar Seisleri pärijate hobusepass nr. 105/072545, v. a. 20. 10. 24 a. Viljandi maakonna politsei linna jsk. (33758)
- Sipsaka, Aleksander Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maakonna rahvaväe ülemalt 16. 7. 25 a. nr. 5231. (33757)
- Mikado, Herbert Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maakonna rahvaväe ülemalt 9. 1. 23 a. nr. 343. (33756)
- Kaasik, Jakob Hindreku p., laskeriista luba, v. a. Lääne maak. pol. ülemalt 1923 a. nr. 786. (34042)
- Kippar, Jakob Eduard Johani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe kom. 4. 2. 19 a. nr. 495. (34400)
- Brandt, Aleksander Villemi p., laskeriista kandmise luba, v. a. Viru maak. pol. ülemalt 7. 1. 24 a. nr. 3044. (36602)
- Fulkan, Johannes Liisa p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Inseneri pataljoni ülemalt 2. 11. 22 a. nr. 4446. (35253)
- Kaasik, Karl Kristjani p., laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 26. 1. 25 a. nr. 192/13744 — 24 a. — ühe püssi ja revolvri peale — maksvusega kuni 26. 1. 26 a. (35829)
- Rentein, Gabriele, välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 1925 a. (36391)
- Promiisen, Karl Reinu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 1925 a. nr. 3675. (36392)
- Lass, Martin Priidiku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 6350. (36396)

- Johanson, Jüri, laskeriista luba, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 30. 10. 25 a. nr. 2115. (36398)
- Rumberg, Vilibert Peetri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe polgu ülemalt 27. 4. 22 a. nr. 5862. (36487)
- Solovjev, Lavrenti Semjoni p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna tagavara polgu ülemalt 23. 5. 21 a. nr. 960. (36534)
- Kustein, Oskar Ado p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. nr. 2807. (36536)
- Taakel, Aleksander Johani p., sõjav. vab. tunnistus. (36550)
- Allik, Peeter Hansu p., hobusepass, v. a. Karksi vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 305. (36573)
- Orav, Robert Oskari p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tartu maak. rahvaväe kom. 8. 3. 21. a. nr. 1064. (36576)
- Kala, Jaan, hobusepass, v. a. Lelle vallaval. 4. 12. 20 a. nr. 45. (36580)
- Karu, Johannes Jaani p., v. a. 2. diviisi eesrinna etapi komandandilt 24. 3. 20 a. nr. 12112. (36582)
- Kahu, Hans, hobusepass, v. a. Kõo vallaval. 4. 1. 21 a. nr. 94. — Emmy Danieli t. Bolz'i nimele. (36586)
- Õunapuu, Jaan Hendriku p., hobusepass, v. a. Karksi vallaval. 20. 12. 20 a. nr. 41. (36587)
- Joonas, Mats Johani p., hobusepass, v. a. Karksi vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 593. (36588)
- Ütt, Jaan Jaani p., võlakohustus nr. 279/IV, v. a. 3. 10. 25 a. Põllutöömisteeriumi maakorrald. peaval. (36592)
- Kiisk, Ferdinand, hobusepass. (36594)
- Kamensky, Ivan Gavriili p., hobusepass, v. a. 1920 a. (36600)
- Hong, Martin Jaani p., välispass, v. a. politsei peavalitsuselt 1924 a., ja laskeriista luba, v. a. 1925 a. (36755)
- Iljnov, Vassili Ilja p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. nr. 1515. (36769)
- Ostrovsky-Karpovitsch, Boleslav Silvestri p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalits. 1924 a. (36772)
- Hong, Martin Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 29. 10. 20 a. nr. 26037. (36777)
- Peterson, Nikolai, hobusepass, v. a. Seli vallaval. 14. 1. 21 a. nr. 117. (36782)
- Abolin, Evald Jakobi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe ülemalt 1. 10. 23 a. (36791)
- Vain, Voldemar, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. üksiku jalaväe polgust. (36796)
- Suga, Eduard Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maakonna rahvaväe ülemalt 1922 a. nr. 1156. (36852)
- Brenner, Ralf, ametkaart, v. a. Tallinna linna pol. ülemalt 1921 a. (36855)
- Muntler, Otto Kristjani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna komandantuurilt. (36863)
- Tiesenhause, Roman Romani p., hobusepass, v. a. Vändra vallaval. (36866)
- Peetermann, Leena Villemi t., hobusepass, v. a. Harku vallaval. (36868)
- Eichorn, Johan, hobusepass, v. a. Kuumetsa vallaval. 17. 1. 21 a. nr. 113. (36878)
- Bekker, Juula, hobusepassid, v. a. Kuumetsa vallaval. 20. 1. 21 a. nr. 201 ja 202. (36878)
- Grosholm, Mart, hobusepass. (36879)
- Tulver, Aleksander Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe kom. 20. 6. 22 a. nr. 895, ja mälestusmärgi tunnistus, v. a. 1922 a. nr. 1295. (36882)
- Volasberg, Mihkel, hobusepass, v. a. Luiste vallaval. nr. 59. (36896)
- Bömborg, Jakob, hobusepass, v. a. Rae vallaval. 30. 12. 21 a. nr. 443. (36897)
- Puksberg, Johannes, hobusepass, v. a. Rae vallaval. 31. 1. 21 a. nr. 730. (36898)
- Tammann, Albert, hobusepass, v. a. Rae vallaval. 16. 12. 20 a. nr. 265, Johannes Topmani nimele. (36899)
- Ludvig, Hans, hobusepass, v. a. Rae vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 557. (36900)
- Taks, Jaan, hobusepass, v. a. Väana vallaval. Valter Uula nimele. (36901)
- Oparin, Aleksander Sergei p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 1924 a. nr. 1197/1013. (36903)
- Zetsin, Fritz Jaani p., hobusepass, v. a. Veltsa vallaval. nr. 317. (36905)
- Rätsep, Mihkel Pritsu p.; hobusepassid: 1) v. a. Talli vallaval. 11. 4. 21 a. nr. 354, ja 2) v. a. sealtsamast 11. 4. 21 a. nr. 355. (36905)
- Kesküla, Hermine Hansu t., välispass, v. a. politsei peavalitsuselt nr. 3844. (36914)
- Porman, Karl Karli p., hobusepass, v. a. Roela vallaval. 1920 a. — Ferdinand Frangli nimele. (36917)
- Elbach, Liisa Andrese t., hobusepass, v. a. Jõeletme vallaval. 10. 1. 21 a. nr. 273. (36919)

Verberg, August Hansu p., hobusepass, v. a. Riisepere vallaval. 10. 1. 21 a. nr. 66. (36920)

Loomann, Villem Villemi p., hobusepass, v. a. Saue vallaval. 1921 a. nr. 331. (36922)

Roosmann, Kristjan Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maakonna rahvaväe ülemalt. (36924)

Plank, Friedrich Johani p., hobusepass, v. a. Heinaste vallaval. 22. 7. 21 a. nr. 303. (36931)

Hansov, Johannes Antoni p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna linna pol. 2. jsk. nr. 10822. (36936)

Russin, Mihkel Dimitri p., Nanseni pass v. a. politsei peavalitsuselt 1925 a. (36940)

Schörberg, Tiina, hobusepass, v. a. Rae vallaval. 27. 10. 22 a. nr. 919. (36942)

Pint, Martin Hansu p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. diviisi ülemalt 1920 a. (36949)

Ferschel, Leonhard, v. a. Iisaku vallaval. 5. 10. 22 a. nr. 597. (36963)

Nahk, Aleksander Nikolai p., hobusepass, v. a. Iisaku vallaval. 22. 5. 23 a. nr. 65/021413. (36964)

Kostrov, Timofei Ivani p., hobusepass, v. a. Vasknarva vallaval. 1920 a. nr. 66. (36969)

Pärnpuu, Jaan Madise p., hobusepass, v. a. Lihula vallaval. 14. 1. 21 a. nr. 568. (36970)

Marjapuu, Jüri Madise p., hobusepass, v. a. Lihula vallaval. 2. 12. 21 a. nr. 783. (36971)

Anniko, Gustav, hobusepass, v. a. Lihula vallaval. 20. 6. 22 a. nr. 860. (36972)

Goldschmidt, Jüri Jüri p., hobusepass, v. a. Võlla vallaval. 15. 12. 1920 a. nr. 397. (36973)

Klokov, Prohor Vassili p., hobusepass, v. a. Permisküla vallaval. 27. 11. 20 a. nr. 87. (36975)

Solovjev, Egor, hobusepass, v. a. Permisküla vallaval. 27. 11. 20 a. nr. 94. (36976)

Solodov, Arhip, hobusepass, v. a. Permisküla vallaval. 26. 11. 20 a. nr. 37. (36977)

Muska, Jaan Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt nr. 645. (36978)

Kuus, Jaan Kusta p., hobusepass, v. a. Vastse-Roosa vallaval. 1. 2. 23 a. nr. 5. (36979)

Hallinga vallavalitsuselt 16. 1. 21 a. nr. 37 all väljaantud hobusepass. (36981)

Kuusik, Hans Hansu p., hobusepassid: 1) v. a. Polli vallaval. 11. 12. 20 a. nr. 277, ja 2) v. a. Tarvastu vallaval. 14. 1. 21 a. nr. 1281. (36982)

Viilup, Jaak Jaagu p., hobusepass, v. a. Karksi vallaval. 23. 12. 20 a. nr. 139. (36983)

Raudsepp, Jaan Jaani p., hobusepass, v. a. Jõõpre vallaval. 8. 5. 21 a. nr. 172. (36988)

Räbinin, Jakov, hobusepass, v. a. Irboska vallaval. 12. 2. 21 a. nr. 346. (36989)

Kuulutus.

3. jsk. politseikomissar Pärnumaal, annab teada, et 18. märtsil 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Viluvere vallas, Peedi talus

enampakkumisel

Jaan Juurikson'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest hobusest, hinnatud 10.000 marga peale puhtakasumaksu sissenõudmiseks. Müüdatavat looma võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 26. veebr. 1926 a. Nr. 388.

J. Penjam.

3. jsk. politseikomissar Pärnumaal.

Kuulutus.

3. jsk. politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 22. märtsil 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Vana-Vändra vallas, Tahkuse talus,

enampakkumisel

Anton Ojabergeri päralt olev varandus, mis koosneb ühest hobusest ja kahest lehmast hinnatud 12.000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdatavaid loomi võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 26. veebr. 1926 a. Nr. 453.

J. Penjam.

3. jsk. politseikomissar Pärnumaal